

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/4/2022
Identifikačné číslo spisu:	7221202202
Dátum vydania rozhodnutia:	29.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7221202202.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Martina Holiča, v spore žalobcu JUDr. U. Ž., PhD., nar. XX.XX.XXXX, bytom L.. T.. Z. XXXX/XA, U., zastúpeného JUDr. Milanom Sedlákom ml., MBA, L.L.M., advokátom, so sídlom Kukučínova 19, Košice, proti žalovanému Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o určenie neplatnosti skončenia služobného pomeru, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 24Cpr/16/2021, o nesúhlase Okresného súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Košice II podľa § 43 Civilného sporového poriadku, takto

rozhodol:

Na prejednanie veci je kauzálna a miestne príslušný Okresný súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II, ako súd, na ktorom bola podaná žaloba o neplatnosť skončenia služobného pomeru štátneho zamestnanca, postupom podľa § 40 a 43 Civilného sporového poriadku postúpil spor Okresnému súdu Bratislava III, ako súdu miestne a kauzálna príslušnému v zmysle § 13, § 15 ods. 1 a § 23 Civilného sporového poriadku.

2. Okresný súd Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Košice II nesúhlasil a podľa § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku predložil spor vedený pod sp. zn. 24Cpr/16/2021 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Poukazujúc na ustanovenia § 19, § 23 písm. h) a § 316 Civilného sporového poriadku Okresný súd Bratislava III svoj nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že v prejednávanej spore ide o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru žalobcu u žalovaného s miestom výkonu štátnej služby v Michalovciach v organizačnej zložke žalovaného, v Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce.

3. Konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný (§ 36 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania (§ 36 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 12 Civilného sporového poriadku). Súd aj

bez námietky skúma vecnú, kauzálnu a funkčnú príslušnosť počas celého konania (§ 40 Civilného sporového poriadku).

4. Postup súdu, ktorý podľa ustanovenia § 40 Civilného sporového poriadku zistí, že nie je na konanie príslušný, stanovuje § 43 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

5. V prejednávacom prípade, keďže sa nejedná len o spor o miestnu príslušnosť, ale aj o príslušnosť kauzálnu, je na rozhodnutie príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Košice II a Okresnému súdu Bratislava III.

6. Podľa § 13 Civilného sporového poriadku na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

7. Podľa § 15 ods. 1 Civilného sporového poriadku všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

8. Podľa § 19 Civilného sporového poriadku popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode

- a) má žalovaný miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy,
- b) nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody,
- c) je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je žalovaným, ak sa spor týka tejto zložky,
- d) má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- e) má adresu trvalého pobytu, adresu sídla, alebo ak ide o zahraničnú právnickú osobu organizačnú zložku žalobca, ak ide o antidiskriminačný spor.

9. Podľa § 23 Civilného sporového poriadku na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky sú príslušné

- a) Okresný súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Okresný súd Piešťany pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- c) Okresný súd Nové Mesto nad Váhom pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- d) Okresný súd Topoľčany pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Ružomberok pre obvod Krajského súdu v Žiline,
- f) Okresný súd Zvolen pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- g) Okresný súd Poprad pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- h) Okresný súd Košice II pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

10. Civilný sporový poriadok rozlišuje všeobecnú a osobitnú miestnu príslušnosť súdu, pričom osobitná miestna príslušnosť je buď alternatívna (§ 19 Civilného sporového poriadku), alebo výlučná (§ 20 Civilného sporového poriadku). Výlučná miestna príslušnosť má prednostný charakter, keďže v ustanovení § 20 Civilného sporového poriadku sa zavádza úprava, ktorá sa aplikuje namiesto všeobecného súdu žalovaného. Alternatívna miestna príslušnosť je daná na výber, a teda súdy ustanovené v § 19 Civilného sporového poriadku môžu byť príslušné popri všeobecnom súde žalovaného, pričom výber medzi všeobecným súdom žalovaného a súdom uvedeným § 19 Civilného sporového poriadku realizuje žalobca podaním návrhu na vybraný súd.

11. Individuálny pracovnoprávny spor na účely tohto zákona je spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávných a iných obdobných pracovných vzťahov (§ 316 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Za individuálny pracovnoprávny spor sa považuje aj spor, ktorý vyplýva zo zásady rovnakého zaobchádzania, ak súvisí s individuálnym pracovnoprávnym sporom (§

316 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Individuálnosť pracovnoprávných sporov sa prejavuje tým, že vždy ide o konkrétny vzťah medzi konkrétnym zamestnancom a konkrétnym zamestnávateľom. Tento vzťah vzniká vždy medzi konkrétnymi subjektmi.

12. V danom prípade ide o individuálny pracovnoprávny spor, v ktorom sa žalobca domáha určenia neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Individuálny pracovnoprávny spor je sporom, ktorého prejednanie je zverené osobitne určeným súdom uvedeným v § 23 Civilného sporového poriadku. Ak je na prejednanie veci daná kauzálna príslušnosť súdu, miestne príslušným je súd, ktorý je zároveň kauzálny príslušný v danej veci. Správne určenie konkrétneho z viacerých kauzálnych príslušných súdov uvedených v § 23 Civilného sporového poriadku je podmienené určením inak miestne príslušného súdu a následné zistenie, do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd (uvedeného v § 23 Civilného sporového poriadku) takýto za iných okolností miestne príslušný súd spadá. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálny príslušný súdom, resp. do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takto určený miestne príslušný súd patrí.

13. Ako vyplýva z § 13 Civilného sporového poriadku, určenie všeobecnej miestnej príslušnosti sa vzťahuje na osobu žalovaného. V danom prípade však bola podaním žaloby na Okresný súd Košice II žalobcom zvolená alternatívna miestna príslušnosť (daná na výber), pričom žalobca v žalobe bez ďalšieho odôvodnenia poukazoval na ustanovenia § 19 písm. a), b) a c) Civilného sporového poriadku. Okresný súd Košice II postúpil vec Okresnému súdu Bratislava III, ako súdu miestne a kauzálny príslušnému s odkazom na § 13, 15 a 23 Civilného sporového poriadku. S postúpením veci vyslovil Okresný súd Bratislava III nesúhlas a spis predložil najvyššiemu súdu na rozhodnutie o príslušnosti, poukazujúc na to, že miestom výkonu štátnej služby bola organizačná zložka žalovaného - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce.

14. Po oboznámení sa s predloženou vecou dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že aplikácia ustanovenia § 23 písm. h) v spojení s § 19 Civilného sporového poriadku, na ktoré poukazoval Okresný súd Bratislava III, nie je v tejto veci na mieste. O prípad osobitnej miestnej príslušnosti podľa § 19 písm. a) Civilného sporového poriadku ide len vtedy, ak žalovaný subjekt, t. j. zamestnanec má v čase podania žaloby miesto výkonu práce v obvode súdu, na ktorý bola žaloba podaná, a ktorý si žalobca (zamestnávateľ), ako aktívne legitimovaný subjekt, takto zvolil. O takýto prípad však v danom spore nejde, pretože žalovaným subjektom nie je zamestnanec, ale zamestnávateľ.

15. V prejednávanej veci nejde ani o prípad alternatívnej miestnej príslušnosti podľa § 19 písm. b) Civilného sporového poriadku, pre ktorú rozhodujúcim kritériom je miesto, kde nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Z predloženej žaloby je zrejmé, že žalobca sa domáha určenia, že skončenie štátnozamestnaneckého pomeru je neplatné, avšak voči žalovanému si neuplatňuje nárok na náhradu škody (ktorý by umožňoval aplikáciu § 19 písm. b) Civilného sporového poriadku).

16. O prípad alternatívnej miestnej príslušnosti uvedenej v ustanovení § 19 písm. c) Civilného sporového poriadku ide vtedy, ak si žalobca uplatnil svoj nárok na súde, v obvode ktorého je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je žalovaným, ak sa spor týka tejto zložky. Pokiaľ predkladajúci súd (Okresný súd Bratislava III) poukazoval na to, že miestom výkonu štátnej služby žalobcu bola organizačná zložka žalovaného - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, najvyšší súd k tomu uvádza, že rozhodným kritériom pre možnosť voľby alternatívnej miestnej príslušnosti podľa § 19 písm. c) Civilného sporového poriadku nie je miesto výkonu práce, resp. miesto výkonu štátnej služby zamestnanca, ale skutočnosť, že žalovaným subjektom je organizačná zložka právnickej osoby, ktorej sa spor týka. V danom prípade je žalovaným subjektom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, ako služobný úrad žalobcu, ktorý dal žalobcovi dňa 4. januára 2021 pod č. 2021/22 výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru, ktorej určenia neplatnosti sa žalobca v tejto veci domáha. V predložennom spore preto nemožno aplikovať § 19 písm. c) Civilného sporového poriadku pre výber alternatívnej miestnej príslušnosti, pretože spor sa netýka organizačnej zložky služobného úradu, v ktorej mal žalobca určené pravidelné miesto výkonu štátnej služby (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Michalovce), ale žalovanou stranou v spore je samotný služobný úrad - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

17. Keďže v danej veci nejde o prípad osobitnej miestnej príslušnosti, miestne príslušný súd môže byť určený len podľa kritérií daných § 13 a nasl. Civilného sporového poriadku upravujúcich všeobecnú miestnu príslušnosť. Žalovaný má sídlo v Bratislave, Špitálska 8. Na konanie v individuálnom pracovnoprávnom spore je preto podľa § 15 ods. 1 v spojení s § 23 písm. a) Civilného sporového poriadku miestne a kauzálné príslušný Okresný súd Bratislava III, ako súd kauzálné príslušný pre obvod Krajského súdu v Bratislave, do ktorého spadá sídlo žalovaného.

18. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava III s postúpením sporu nie je dôvodný, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

19. Na okraj najvyšší súd poznamenáva, že neušlo jeho pozornosti podanie označené ako „Námietka príslušnosti Okresného súdu Bratislava III, návrh na vrátenie, resp. prikázanie veci na OS Košice II“ založené v spise na čl. 161 a nasl. K tomu je potrebné uviesť, že toto podanie nebolo predmetom predloženia veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Okresný súd sa uvedeným podaním zatiaľ nezaoberal a v súvislosti s ním nerealizoval žiadne potrebné procesné úkony.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.